

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadóvezető: Forster Géza az OMGE. leigazgató. Pótló szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-elnök. --- Társaszerkesztő: Buday Barua az OMGE. útitárs. ---</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-ut 25. szám.</p> <p>Köziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
--	--	--

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1900. jan. 9. d. u. 4 ó. Borászati és szőlőszeti bizottság ülése.
1900. jan. 10. d. u. 4 ó. Állattenyésztési szakosztály ülése.
1900. jan. 11. d. u. 4 ó. Közgazdasági szakosztály ülése.
1900. jan. hó 17. d. u. 1/4 ó. Gazdasítzsek országos egyesületének választmányi ülése.
1900. jan. 21. d. u. 3 ó. Országos Gépezés-egyesület közgyűlése.

Értesítés az OMGE. tagjainhoz.

Az OMGE. hivatalos lapja a „Köztelek”, az egyesület tagjai közli állandó kapcsolat fenntartása végett, az egyesület tagjainak tagdíjuk fejében ingyen küldetik.

Az egyesületnek azonban a lap fenntartása nagy anyagi áldozatába kerül, azért különös súlyt kell helyezni arra, hogy a tagdíjak pontosan befolyjanak, mi czézből lapunk ma számához postal utalványlapot mellékelünk a tagdíjak beküldésére.

Ez utalványlapon a hátralékos tagdíjak, alapítványi kamathátralékok valamint adományok a Festetics-szoborra szintén beküldhetők, továbbá a könyvkiadó-vállalatra és a Gazdasági Történelmi Szemlére is elő lehet fizetni. Kérjük az utalványszelvényen azt pontosan megjegyezni, hogy a befizetés mire történik, mert ezáltal sok kellemetlen levelezés és esetleges perlés kerülhető el.

Az egyesület tagjainak az 1898-9. évi Évkönyv november hóban megküldött; ebből tájékozást nyerhetnek tagjaink arról, hogy tartozásban vannak-e az egyesülettel szemben, mert a tagok névsoránál a hátralékok is ki vannak tüntetve.

Az alapszabályok 7. és 8. §-ai előírják a tagok jogait és kötelezségeit, ezek alapján kérjük a tagdíjaknak március végéig való beküldését, annál is inkább, mert a tagsági jegyet csak azon tagjaink kapják, akik tagsági kötelezetségüknek eleget tettek.

Ezen tagsági jegyek alapján az egyesület által rendezett kiállítások, vásárok, felolvasásokra az egyesület tagjai vagy ingyenes vagy mérsékelt árú jegyeket tarthatnak igényt, érdekében áll tehát tagjainknak, hogy a tagsági jegyet a tagdíj befizetése ellenében idején meg szerezzék.

Igazgató.

Meghívó.

Az OMGE. közgazdasági szakosztályának 1900. év január 11-én, azaz csütörtökön d. u. 4 órakor a „Köztelek” nagyteremben tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. A magánjog kodifikációjának kérdése.
2. A gabona tőzsdei jegyzési súly megváltoztatása.
3. Közérdekű öntöző csatornákról készített törvényjavaslattervezet. Előadó: Mezey Gyula.

Gróf Zselenski Róbert,
a szakosztály elnöke.

Meghívó

az OMGE. állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának 1900. évi január hó 10-én (szerdán), d. u. 4 órakor a Köztelken tartandó ülésére.

Főtárgyak:

1. A szakosztály újja alakulása, elnök és két alelnök választása.
2. Intézkedés tenyészállatvásár rendezése ügyében.
3. Jelentés denaturált marhasóval végzett kísérletek eredményéről.
4. Huskiviteli piacok szervezése.

Forster Géza,
igazgató.

Meghívó.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” borászati és szőlőszeti bizottságának 1900. évi január hó 9-én (kedden), d. u. 4 órakor a Köztelken tartandó ülésére.

Tárgy:

Dr. Kézai Szabó László felolvasása „Uj elmélet a fájólyás terén” czimmel.

Dr. Bernáth Béla,
a bizottság elnöke.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” tagjainhoz.

A kereskedelmiügyi miniszter urnak az abrakatakarmányok kedvezményes szállítására vonatkozó 30580. sz. a engedély 1899. decz. 31-én megszűnt. Az OMGE. ezen kedvezményt újból kérelmezte, feltérjesztése azonban ezeideig előlétezt nem nyert. Figyelmeztetem tehát az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” tagjait, hogy újabb értesítésig igazolványok ki nem adának.

Igazgató.

Tavaszi VETŐMAG szükségletünk

beszerzése végett forduljunk a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Felhívás.

Az Országos Törzskönyvelő Bizottság ez uton is felhívja mind-azon tenyésztőket, kik az utóbbi időben az előfordult változások bejelentését elmulasztották, hogy ezen bejelentéseket (tenyésztésre való beosztás, elállítás, elhullás stb.) a **tolj hó végéig** megtekinthessék.

Mint hogy némely tenyésztők esetleg nem rendelkeznek a kellő idővel, vagy munkaeökeivel s ezért maradtak el bejelentéseikkel, a Bizottság ezek könyvbösségére készséggel küldi ki a Törzskönyvet, hogy a bejelentendő adatok a magántörzskönyvek alapján összerakja, ha a tenyésztők eziránt a Bizottsághoz fordulnak és a Törzskönyvezető kiküldésének kötséget viselni hajlandók.

Orsz. Törzskönyvelő Bizottság.

Nyílt kérdés az E. G. E.-hez.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos közlönyé az „Erdélyi Gazda” utóbbi időben abban leli kedvét, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kezdeményezéseit — szeliden szölvá — gerezkes és érletlen módon gáncsolgatta. Ezeket a csipkélődéseket figyelemre sem méltattuk, mert sokkal több és komolyabban teendők van, semhogy időnként ily izetlenkedésekre vesztegethetők. December 31-én megjelent számában azonban az „Erdélyi Gazda” eddigi érteletlenségét is betetőző czikket közöl, melyet már szó nélkül nem hagyhatunk, annal kevésbé, mert a jóízűlet közönség maga megbotráncokzik, hogy az „Erdélyi Gazda” az E. G. E. hivatalos tekintélyének pajzsa alatt ily kvalifikálatlan módon merészel garázdálkodni. Készséggel adunk tehát helyet Ugron Zoltán ur alábbi nyílt kérdésének, ki mint erdélyi gazda, az ottani viszonyok alapos ismerője s a kinek levele a legcsatlósabb válasz az E. G. czikkeire ugy, hogy ahhoz a magunk részéről semmiféle hozzáfűzést valónk nincs és a magunk részéről is elegendő feleletnek tartjuk az „Erdélyi Gazda” részére.

Füdfalva, 1900. január 1.

Én az OMGE, épp ugy az E. G. E.-nek tagja vagyok. Lapjaikat olvasom s irok is beléjük.

Eddig ugy tudom, hogy közös czélt szolgáltató közös felfogással, legfeljebb azgal a külsőbséggel, hogy egyik, a másik magyar haza összes érdekeit képviseli, másik pedig Erdély speciális érdekeit.

Egy idő óta azonban az „Erdélyi Gazdák”-ban az OMGE, ellen és kezdeményezéseivel szemben — de az évzáró december 31. szám már, bár esztelenül, de nyíltan — támadja egy helyt a „Köztelek” lapot, más helyt az OMGE, érdemes igazgatóját.

Kritikának híve vagyok, e két szurkolóhadat azonban annak nevezni nem lehet, mert ize az ellen egy szavam sem lenne.

Egyik durva, másik otromba, pedig még ha éles volna és szellemes, még akkor sem volna helyes holmi jegyek adott kibocsátásni, mert ez ugy néz ki az E. G. E. hivatalos lapjában, mintha az egylet uralkodó szellemét tolmácsolná.

Talán csak nem?

Avagy talán haragszunk — hát tudjam miért? — lehet, hogy én is kalakázom.

Alig hiszem. Az OMGE, érdemei a messze és közelmultban elévülhetetlenek, kezdeményezési gyönyörködtető, sikereiben osztozkodom és élvezem. Az E. G. E. serpenyőjében, az „Erdélyi Gazda” szaklapokcáját látom, mig nem esett a megfességségbe a Bismarck utánzással, a magyar föld külföldi kézben jutását Hakubának nevezve és komoly dolgoknál Hazafi Veray példákát felhozva.

Hol volt az ön szeme Tokaji László ur? — avagy még mindig a szegedi kiállításon bámeszkodik — akkor pardon!

Ugron Zoltán.

A legújabb tőzsdemanóver.

Magyarország kereskedelmi forgalmát, egész közgazdasági életét a kormánytól és törvényektől s az ország összes közgazdasági faktoraitól független s magának önálló jogkört vindikáló érdekeltség irányítja ezen a fennálló törvényeken kívülálló érdekeltség a budapesti áru- és értéktőzsdéze alatt ismeretes. A tőzsdé törvény útján való szabályozásnak a sükségességéről ha már eddig is nem lennének meggyőződve, egy budapesti tőzsdé tanácsának legutóbbi, az áruüzleti sükségességre vonatkozó határozata megelérléne ezen meggyőződést bennünk. E határozat, mintegy czári ukáz, az áruüzleti sükségesség jövőbenimiként való jegyzése tekintetében a következőképp állapodott meg:

A tőzsdetáncs egyik legutóbbi teljes ülésében foglalkozván az áruüzleti sükségesség módosításával, melyet a koronaérték kötelező behozatala hozott felszínre, a gabonaméni sükségességét 1900 január 1-től fogva 50 kilogrammban állapította meg. Egyéb árucikkekre nézve pedig: lisztnek és őrléménynek, kőolajnak, cukornál, olajnál, méznel, hűvelyes veteménynek és olajmagvaknál 100 kilogrammban, tölgykérégnél, fenyőkérégnél, gubacsnál, szilvánál, szilvaivánál, disznósírinnál, szalonnánál, bórknél és gyapjunnál 50 kilogrammban, szesznel és bornál 100 literben, a sücsárknál 1 kilogrammban.

Történik pedig ezen étebevégo és egész gazdasági életünkre kiható intézkedés anélkül, hogy a legközelebbebbül érdekelte megőzgasdasági körök véleménye és fontos kérdésben akár a tőzsdetáncs, akár a kormányzat részéről kikérletet volna. Sőt merjük erősen kétségbevonni, hogy akár a kereskedelmi, még kevésbé a földmívelésügyi miniszter hozzájárulásával történt volna az áruüzleti sükségesség ezen megváltoztatása, mert sem egyikről, sem másiktól nem tételvezhetett fel azt,

TARCA.

Vödörös ura karácsonyestéje.

Irta: Bárszony István.

- János! hallja e kend!
— Igónis hallom, kérem alássan.
— B. fog kend, éri kend? A szánkóba fog be.
— Igónis érem, kérem alássan.
— A Márcsát fogja a Rigót fogja be kend.
— Igónis, kérem alássan; de . . .
— Mit és? Már megint a jancsi akarja kend agyonkínózni, ugyé. Mintha nem hajlanak eleget ugyé. Ez a két kanok meg itt tészed, hétszárna. Rigót fogjon, hisz máris este van. Átmeigny a Kaszás majorba, siesen kend kend.

Vödörös tekintetes ur, a sz—i kaszár, nagyokt lépve gázolta a havat, miután az istállóba a felső házig ment. Jókora hó volt s most is ugy szürkült az ég, mintha még nem elege volt volna meg a harasztát.

A folyosón elkezdte lerugni a csizmájáról ami hó rátapadt s nagyokt toppantott hozzá. A konyhából éles, kiáltó hangok szálltak ki, ott Erzsébet asszony, a ház gondo-

zója és édes anyja csinált rendet a maga módja szerint. Hasonlított a lármaja ahhoz, mikor a pulyakas haragosan bugyog. A szavak gyors rohannál röpltek ki a száján; nem is lehetett jól érteni, hogy miket mond; de, hogy nem jökevdű gondolatok elevenednek meg a nyelvéen, az iránt bizony nem volt kétség.

Vödörös kaszár ur megcsóválta a fejét s halkán dörmögte magában: no még ilyen zajjal házat kormányozni sose láttam. Azzal ment befelé, egy kicsit átöltözni, mert karácsony-estére készült Harsághóhoz, a Kaszás-major ispánjához, aki nem ilyen komor egy-karácsonyfát, mint ő, ellenkezőleg egy sorog gyezke volt s így már azok miatt is karácsonyfát kellett csinálnia.

Az istállóban lombán cizelődött eközben János, a ván parédés. Felrakta a hámat a lovakra s mérgesen szajta a fogát. „Hogy épp ezt a Márcsát fogja be, szuszógia étegedetellmül, keni otyan jédes dög, oszt a hideget se állja.”

De azért csak engedelmesskedett s egy kis negyedrőda mulva előállott a szánkó.

A csörgő hangjára kifutott a konyhából Erzsébet.

— Hát maga mi az isten csudáját csinál? kiabált az öreg kocsisra. Meglátta a parédés

szánkót, — vagy ugy? — mondta fénydől hangon s nekifordult a kaszárnak, aki láb-szárral a kezében bundával a hátán jött ki a házból. Hát mégis el letszik menni? pedig csináltam mégis esikot nézzel. Jó jó, csak ost valami baj ne legyen belőle; tavalis is ebbé hült meg s nyoma vagy két hétig az ágyat. Karácsony estéjén minden jó gazda othon télti.

Vödörös hama betelepedett a szánkóba s felkapodta a lábszákot magára. Hajston kend, János, mondta sürgelő biztatlással.

Bebuzta fejt a bundagalérba s nem bánta akármiket kiabál is még utána Erzsébet. A mint a kapuon kifordultak a egyszerre kint voltak a kaszár. Hát volt mit megnézni; nekem hó, a mi biteriette a végtelennek látszó rónaságot. Most különben nem nagyon sok látszott a rónából, mert csakugyan este volt, hold nélkül, csupán a hó világitásával.

Szemközt fujt a szél, elég jélesen s így kevés kedve lehetett az embernek, hogy gyönyörködjen a kaszár. A hó felvittotta úmterületek szélizelőzni kezdett a hó megint. A mint a havazás erősebbé vált, elfogyott az óra s a kevés kiállítás is, a mi eleinte kiálkozott.

Vödörös kaszár ur minél jobban behozódott a bunda védelmébe s teljesen átengedte magát annak az egybékéttelen érzésnek, a

át figyelmzettük tollal a kezünkben a gazdák közötté, hogy a nyugati származású szarvasmarha fajlajkok csak ott nyuljon, a hoi annak diszítésére a feltételek kedvezők. S mégis azonban tapasztaltuk, hogy az alföldi községek közös gulyájában is évről-évre szaporodnak mindentől lehetetlen keresztből származó, értéket is alig képviselő színes marhák. Előju azért néhány évvel ezelőtől a gumókör előszaka, sosa puzsítunk ki minden nyugati szarvasmarhát a állásunk helyébe magyart — ha van. Talán ezen „ha van”-on állom, hogy az ország pors-tarka szarvasmarhaművelésének egy igen jelentős része már eddig is vágóhídra nem került. Mert Erdély is gyomgán adja azokat a meglehetősen tejelő erdélyi teheneket, melyek után oly nagy a kereslet, mert bizony ott is veszedelmes kezdett a pinzgau szarvasmarha tért hódítani. Magam is azt mondom, hogy mielőtt oda áll a magyar szarvasmarha gyors fejlődés és teljesíthetőség tekintetében a pors-tarka mellé, pusztítsuk ki az utóbbit. Minthát azonban még nincs ott s nem is egyhamar fog odajutni. Időt igenis tartunk be az az országunk tenyészkerületekre való beosztását, úgy miként annak idején a földművelésügyi miniszterium által megállapított s az Alföldön meg Erdély nagy részében a magyar szarvasmarha tenyésztesztől semmi szín alatt el ne térjünk ki, ha eltérünk volna is, végigük fel azt őrzi.

A magyar szarvasmarha sem mentes ugyan a tuberkulózistól és tífusdöszöltől; megfélelt tartás mellett azonban távolról sem oly nagy benne az inklináció e bajok iránt, mint a nyugati szarvasmarhában, mert melláska s ebben ledőlté jóval nagyobb, egész szérsége pedig elegendő a pors-tarka mellé, pors-tarka marhák között a gumókör csakugyan jésztó mérben el van terjedve. Vannak ugyan istállóik, melyekben nem áll gumókörök tőhén; az ilyen azonban jóformán fehér hollószamba megy. Az istállóik legnagyobb részében több mint 50 százalek gumókörök, de nem ritka, hogy a tenélek 80—90 százaléka szenved e bajban. Valószínűleg a pors-tarka kezéin levő tehenek sem egészségesek. S így van ez nem csak nálunk, hanem a külföldön is mindenütt. S hogy ez ideig nem küzdeztünk e veszedelmes betegséggel szemben, onnan van, hogy gazdáközöniségünk jelentős része nem is ósmerte e bajt s maguk az állatorvosok sem tudták e bajt felismerni, csak a betegség előrehaladt stádiumában. Ma azonban változtak a viszonyok; a tuberkulinban olyan szerünk van, melyvel meg lehetős biztonságosan konstatahatjuk a betegséget legkezdésén is. Tudjuk, hogy nem öröklik, hanem a hét után származik anyáról borjura s mert ezesetűd, sikeresen védekezhetünk e bajjal szemben. A tuberkulózis tehát nem ok a pors-tarka szarvasmarha kiküszöbölésére, hanem igen is ok arra, hogy megkötözött erdejeimű fogjunk hozzá a baj leküzdésére, illetve kiküszöböléséhez.

Kovácsy Béla.

ÜZEMTAN.

Rovertávező: Hensch Árpád.

Jogában áll-e a bérlelnek legelőterületek tetszése szerint szántóföldé átalakítani?

(Felelet ily irányú kérdésközösítésre.)

A fenforög eszben ezt a kérdést a haszonbért szerződés 12-ik pontja félremagyarázhatatlannul szabályozza, amennyiben a művelési ágak átalakítását előnyösebb gazdálkodás szempontjából csak *felőlésem* engedő meg. A feltételeket a bérbeadó szabja meg s a bérlelőnek íg, hogy ezeket elfogadják vagy sem, de a bérbeadó által kikötött felté-

telek elfogadása s betartása nélkül a legelők átalakítása szántóföldé, nem áll a bérlel jogában.

A fenforög eszben a bérbeadó részéről tett kikötés abból áll, hogy a bérlel feltételek eszben az így nyert szántóföld holjárté 5 frt haszonbért fizetni tartozik, mivel jelenleg a kérdéses legelők használatiért külön haszonbért nem fizet, csak azok adóterhet viseli.

Hogy bérbeadónak ezen kikötése méltányos-e, vagy sem, ennek elbírására a bérlel, ki a birtokot legelőben kell hogy ismerje, a legelőtekesebb, de akár méltányos is a kikötés, akár nem, a kérdés így részét ez nem módosítja, mert a szerződés 12. pontja értelmében a változás csak kölcsönös beleegyezés után fogatosítható.

De nem módosítja a kérdés így részét azon körülmény sem, hogy bérlel a nagy kiterjedésű legelőt épületek hiányra miatt kellőképpen ki nem használhatta, mivel ezt a körülményt már a birtok bérbevevőre ismerhette s amint a szerződés elfogadja, ennek a legelőterületről vonatkozó kikötésébe is beleegyezett.

Ezen kikötések azonban a szerződés értelmében csak akkor juthatnak érvényre, ha a bérbeadónak a művelési ágak átalakítását illetőleg *indokolt gazdasági agyálgya lennének* — így a kérdés eldöntése attól függ, hogy a kérdéses eszben *gazdasági agyálgyok fenforognak-e s ha igen, melyek azok?*

A gazdasági agyálgy fogalma nagy tág lévén, a fenforög eszben csak azon agyálgy felkutatására szorítkozunk, melyek legelőnek szántóföldé való átalakításból származhatnak s melyek vagy arra vonatkoznak, hogy a *feltölt legelőt ván származó szántóföld készüben, a bérlet lettele után kevesebbet fog érni*, mint most a legelő, vagy abból, hogy a *nyert szántóföldet legelőnek való visszaváltására esztyleg nagyobb költséggel sem sikerülne.*

Ha ugyanis a legelő főesében van, ez a terület feltöltés esetén hosszabb időn át trágyázás nélkül is nagyobb terméseket szolgáltat, melyek a bérlel jövedelmét fokozzák. De néhány évig használat után ez a termőképessége csökken s így, ha a bérbeadó ezt az előnyt valamely bérlelnek átengedi, méltányos, hogy az abból erdő haszonban is részesüljön, mert ha a jelenlegi bérlelnek nem engedő meg a legelő feltöltését külön haszonbért fejében, akkor valószínű, hogy ezt a haszonbérletet, abban az eszben fogja elérni, ha birtokát újra bérbe adja. Gazdasági agyálgya tehát abban áll magyarázatát, hogy ha a legelő feltöltését a jelenlegi bérlelnek minden kikötés nélkül engedélyeznénk, ezáltal attól a haszonból részesülnének, mely a legelőnek szántóföldé való átalakításból származhat és melyet nem engedélyezés esetén a következő bérlelnek remélhet. Szóval a *feltöltés csökkenhet a bérlet tárgyának jövőbeli bérleti értékét, ami gazdasági agyálgyának ugyiszem elég és teljesen indokolt is.*

Ezek alapján válaszunk a felvetett kérdésekre a következők:

1. *Bérlel a birtokos beleegyezése nélkül nem törkés fel a legelőt, különben tartozóék birtokosnak az ebből erdőd kárt megtéríteni, vagy magán erővel más, a bérszerződésben foglalt határozatoknak alávetni.*
2. *Bérbeadónak fentebb felsorolt gazdasági agyálgyok létezen indokoltak, habár még mások is felhozhat.*
3. *Bérlel tartozik feltöltés esetén bizonyos bérlet fizetésére, ha a bérbeadó a feltöltést nem engedélyezi, de a feltöltés bér nagysága alku tárgyára lehet, mivel a szerződésben ez a pótlólag fizetendő bér megállapítva nincs.*

Hensch Árpád.

IRODALOM.

A növényekkel táplálkozó madarak hasznos vagy káros voltát elbíránom ezim által földművelésügyi m. kir. miniszterium nemrég megjelent kiadványában *Thaise* Lajos, a kir. magyar magvisgáló állomás első asszisztense, új tudományos vizsgálódások sorozatát nyújtja, melyeknek épp az az előnyük, hogy idővel, t. i. a vizsgálódások nagyobb kiterjedésével és az egyszer megvetett alap kellő szélesbítésével mellett igen nagy gyakorlati hasznuk is lehet.

A vizsgáló a begyartalomról, mint a táplálkozás leggyűb tüköréből törekszik a madarak gazdasági tekintetben való hasznos és káros voltát helyesen meghatározhatni. A vizsgálódások alapját a Chernel István által eddig összegyűjtött és a Magyar Ornithológiai Központnak ajándékozott 2000-nél több madar begyartalmak képezte. E begyartalom két főreszből: állati és növényi táplálékból áll. A begyartalomban talált gazdasági növények magvai kárnak számíthatnak, a gazdasági növények elleneség (rovarak, gommagvak) pedig hasznosnak.

Ez apból kiindulva végezte szerző az ő vizsgálódásait, melyeknek eredményét a földművelésügyi miniszterium által kiadott fizetésben ad számot. A bemutatott elemzések 37 fajnak, összesen 185 db begyartalomra vonatkoznak. A begyartalomról a vizsgáló csak a növényi tápanyagokt elemzi alkatsáira. A rovarfőmelekek és ásványi anyagok mennyisége csak hozzávetőlegesen van megállapítva, de gondoskodva van róla, hogy a vizsgálók további folytatásánál különösen az állati táplálékok sorosab meghatározása is megtegyesik, mely munkát a budapesti Rovartani Állomás vállalta el. A talált hasznos és káros tápanyagok köztő arány alapján számokban állapítja meg szerző az egyes fajok hasznos vagy káros voltát.

Amelyek az eddig megjejtett vizsgálatok aránylag oly csekély számban, hogy az egész eddig végzett munkát, mint szerző maga is beismeri, inkább egy nagyobb célra irányuló kezdeményezésnek lehet tekinteni.

A szerzőt mindenesetre elismerés illeti meg az eddig végzett munkáért is, annál is inkább, mert a megkezdett léren utóbb munkát végeztet.

Megjegyzendő, hogy az eddig végzett elemzés és vizsgálódás már befolyt, egy a sajátáló nemrég kikérült művek, melynek eszje: Magyarország madarai, különös tekintettel gazdasági jelentőségükre.

D.
A baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése. Az OMAE megkötéséből írta: *Hirlyay Emil* állattenyésztési, fel- és földművelésügyi m. kir. baromfitenyésztő-teljesítési munkásközép-iskola vezetője, 45 képpel, megrendelhető a „Közlelek” kiadói hivatalánál (Bndapest, IX., űllőut 25.). Ára vászonkötésben portmentes köldéssel 1 korona 70 fillér. Azon művekről gondoskodás és azok a nagy áldozatok, amelyeket *Daranyi* Ignác földművelésügyi m. kir. miniszter baromfitenyésztés emelésére és a hazai közönység baromfi nemelésére az utóbbi 2 évben hozott, örvendetes módon megtermik gyümölcsösköt. A baromfitenyésztés iránt az érdeklődő örszagszerle növekedett s a mi a legörvendetesebb, a kisgazdák is belátják, hogy a baromfitenyésztés jobb jövedelmezésére csak a baromfiak nemestése által érhető el.

De még inkább fokozható a jövedelem azáltal, ha a termelő a fogyasztó közönységnek izlést is tekintetbe veszi a ára igyekszik, hogy a legjobban fizető és leggyűb igénylő városi fogyasztóknál nem a sovány, de a mesterségesen megkötött, ébromabb Husu baromfi portfájának tart, piacot teremessen. Nálunk a baromfiak hizlalása és azok értékesítéséről ma még alig lehet szólni s

annak oka az, hogy eddig nem volt oly kézikönyv, amelyből a kistenyésztők, de a hivattások baromhízlalók is megtanulhatják volna a baromhízlalást és az ezzel járó, a piacok által feltétlenül megkívánt, előkészítést és csomagolást.

Hogy a baromhízlalást a tenyésztők sikeresen folytassák, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tanácsa megbízta Hreblyá Emilt, hogy e téren szerzett hazai és külföldi tapasztalatai alapján írja meg untenutást s midőn most a munkát kézhez kapjuk, lájuk, hogy Hreblyá munkája egész kincses hazai és a praktikus fogások bírásának a nagy szerző állapos ismerője egy a baromhízlalás, mint az értékesítés körül felmerülő szokott körülmények.

E munkát igen melegen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

LEVÉLSZEKERÉNY

Kérdés.

1. kérdés. 1. Kimustrált járműokreimelt állítottam be hibába, elég jó husban vannak, lehet rövid idő alatt szeretném kihizlálni. Rendelkezésem alá: kukoriczadara, árpadara, vadbítkönyv és vadradozóra, tők és napraforgópogácsa, takarmányrépa, zabosbikkönyv, szén és kevés lucernaszalma, ezenkívül árpa- és zabtörés és szalma, buzutörés és szalma.

Kérem a felsorolt takarmányokból helyes takarmányösszeállítást. Megdög tejedjenek az I., II. és III. időszakok.

2. Egy- és két éves tarka ösümének és tinóinnak milyen mennyiséget és milyen féle abrakot adjak a fenn jelzett takarmányok egyikeiből, hogy azokat tavaszig karban tartsam. N. H.

2. kérdés. Teheneinkkel kétszer napjában reggel és este szeszkazott zabszalma, buzutörés, szeleztett takarmányrépa és tengerdaraból készített bázcot etetünk: a nyert tej keserű izi s abból vaját köplüni teljes lehetetlen. A tej cizmetét öndenyekben tartatik és tisztán kezelik.

Kérem, mi okozza azt, hogy a tej keserű és hogy abból vaját köplüni nem lehet s mivel lehet e bajon segíteni? Sch.

3. kérdés. Jelenleg még kisebb állományú sertésenyésztésünkben kanunk $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ év múlva már kimustrálándó fokozódó kormérsültsége folytán. Helyébe már most kell tehát egy kanmalacozot beszerezniünk jobb hirnervű nagyfajú mangaliczenyészdehől.

Minek folytán kérem venne tudatni, vajjon mely állami birtok ad el nagyobb fajfajú mangaliza kanmalacozokat vagy tán felöltött kánt kedvező részleteket fizetőző? D. K.

4. kérdés. Hol, kindl és milyen áron kapható elválasztott murakói ménesok?

Hol és ki nevű Magyarországon a hidegvérű nehéz lojakat, milyeneket? Pa-Nagy-Vida. Terény Isak.

5. kérdés. Gazdaságomban az idén állítottam fel szeszgyárt s az idő óta ökreimelt burgonyamásokkal etetem, minek következtében a moslékosbőrök igen nyimértékben léptek fel az ökrök között. Mi módon és milyen szerrelk gyógyítható e betegség s miképpen lehet ellene védekezni? M. J.

6. kérdés. Termelt az idén 5 éves homoki szőlőmön 30 hl. bor. A szőlő fele Kadarka, fele olasz rizing, külön is lett elszarvetta; a szüretet október 5-én tartottam, a bor jól forrt. Lepincéztem s most a rizing bórjus, a kadarka pedig nyúlós, pedig a bórzik még november elején lették még látszó.

Mi ennek az oka? s hogy lehetne segíteni? A bórók még seprón vannak. Cs.-Csány, K. L.

Felelet.

Hizlálási időszakok tartama. (Felelet az I. kérdésre.) A hizlálást azért szokás 3 időszakra beosztani, mert kezdetül végtelen változik az állatok fehérjészségekbe. Ugyanis azok minlően aránylag kevés fehérjéért érik be, mert akkor még nem nagyon husos a testük; s emiatt kevesebb fehérjét bontanak szét; később azonban, midőn az állatok husosodnak, fokozódik a fehérjésztéhonlást és ezért fokozódik a fehérjészségeklet is; a hizlálás vége felé pedig már nem képesek az állatok annyit fogyasztani, mint előbb; mint előbb tehát, ha nyálék fehérjészségekletük. Minlően azonban, hogy előbb nem tudjuk megmondni, hogy mi nő gyorsan fog az állatok teste husosodni és hogy mikor fog étvágyuk hanyatlani, nem célszerű az időszakok tartamát előre megállapítani, hanem azt a hizlálás lefolyása alkalmával következő jövelőből feltűnik meg.

A második időszakba való átmenetelt megérkezett az idő, midőn az állatoknak eddig feszes bőre lazulni kezd. Ez a bórínőség igen jó kondícióban levő állatoknál már a hizlálás kezdetén van meg s azért itt elesik az első időszak s mindjárt a maximális fehérjémennyiség elérését kezdjük meg, a mely előbb a 3. időszakra mintegy 3 kg. tehető, de a mely mennyiség részben változik az állatok hizlálási fázisa (fajta, testalkat stb.) szerint. A harmadik időszakba való átmenetelt legalkalmasabb időpontját az állatok étvágya szabja meg, mert a meddig jó étvágygyal fogyasztják a fehérjében gazdag takarmányt, addig megvárjuk mellette. A harmadik időszakot természetesen szintén nem alkuszam mindig, mert főleg csak akkor válik szükségessé, ha intenzívebb hizlálást követne legelőbb 5-6 hónapig folytatjuk azt.

Ég jó husban levő göbösének 1000 kg. elsőlyra esetleg adhat egyelőre: 50 kg. répát, 8 kg. zabosbikkönyvet, 3 kg. lucernát, 1 kg. szén, mind 4 kg. zabszalmát, 1 kg. búzacsalmát, 3 kg. burjánypórt, 1 kg. tengeri, 1 kg. vadbítkönyvet, 1 kg. tökmagpogácsát és 1 kg. napraforgópogácsát. Ebben valószínűen van: 30-4 kg. szárazanyag, 2519 kg. emészthető fehérje, 0546 kg. emészthető zsír, 15943 kg. emészthető szénhidrát. Tápárny 1: 8%. Később szaporítsa a darát és olajpogácsát s kevesebb is meginty 2-3 órány arányval a szalmát.

Egy- és két éves tarka növendékmarhája kevés abrakral éri be, ha elegendő lucernaszénét kap, de hogy mennyi abrakot etessen vele, azt némi valószínűséggel csak akkor mondhatnám meg, ha tudnám, hogy mielőnt s mennyi szlaktakarmányt és répát adhat neki. Csótkó.

Keserű tej. (Felelet a 2. kérdésre.) A teheneivel etetett takarmányfélék között csak egy van, mely gyakran okoz keserű, tejt s az e zabszalma, de attól csak akkor leszi a tej keserű, ha nem egészen kifogástalan, pl. ha a zabot korán aratva nem hagyjuk kiszáradni, hanem nyirkosan kaszáljuk, mely esetben felé a szalmán levő bíttyök szók, melyek keserű ízűek lesznek s a melyektől a tej is keserűvé válik.

Keserűvé tehetik a tejet továbbá bizonyos bakteriumok is, melyek az istállóban jutnak a tejtbe s a melyek ellen fertőtlenítés által lehet védekezni. Dammann pl. úgy állította meg a tej keserűt, hogy a teheneinek a tejt 2% os szódalóval mosta s a mely cseeshimbókból 3% os bórsavoldatot fecskendezett, az istálló bűgyszortóit pedig 3 százalékos kreolinoldattal öntötte le; más esetben Liebscher 3 nap alatt úgy szabadult meg e bajtól, hogy kialzás után karbolinsav-fenolkezelte be a tehének álláshelelyét s napokint kétszer karbolinsavoldattal mosta tégyletét.

A keserű tejnek végre még egy harmadik oka is lehet, t. i. elapadó csehekől néha mind a négy bimbón vagy csak egyes csece-

ken keserű tejt fejtünk, mely a jó tejtbe keverve azt is keserűvé teheti. Tessedk e három lehetőség közül az igazi okot megállapítani s akkor könnyen védekezhet ellene. Csótkó.

Mangaliza sertések beszerzése. (Felelet a 3. számú kérdésre.) Ha kérdésvető jó hízelőknégyű magyarázat mangaliza sertések beszerzésére, úgy két országos hírelt és elismert jószág tenyésztanogyó produkáló tenyésztett ajánlunk 1. a királyi ménesbirtok uradalmat Mezőhegyesen (Csánadmegye), 2. a főhercegi uradalmat Kisjenőn (Aradmegye).

Ezen uradalmaknak eddig is nagy érdemei voltak a magyar köztenyésztés javulásában és emellett az is, hogy a szülőknek is eladást a legemzebben engedelmekkel fogják ezuttal is eszközölni és kérdésvető a kánt jutatosan és körülményeikhez képest kedvező feltételek mellett szeresheti be.

Nagylyeti magyarázat mangalicát — az ugynevezett görbői fajfajtát tudomlalt a gyapjú uradalm (Biharmegye) tenyest.

Az állami ménesbirtokok körül mangalicát a már említett mezőhegyesi uradalmon kívül még a fogarasi ménesbirtok (Fogarasz vármegye) tenyest.

Kérdésvető helyesen jár el, ha közvetlenül az említett uradalmak egyikehez fordul, vagy pedig a hozzá legközelebb levő állattenyésztési felügyelőhöz, kit őt az ügyben minden oldalról támogatni fogja.

Nagyobblyeti mangaliza kanok egyik állami birtokon sem tenyészettek, úgy Mezőhegyesen mint Fogarason a közepertmetű, fajtisza és típusú mangalicát, (helyesen nevezve: magyar kondori) tenyésztek.

Nagy testre ma nem fektetnek súlyt s mangalicánál jó hízelőképesseget, szaporaságot s jó szervezettel — azaz ellenállóképesseget keresnek a tapasztalat szerint azokat a közpesebtestűekben inkább (főltalán) mint a nagytestű állatokban.

A vétélről kelő biztosíték (ez lehet személyes ismeretség, vagy ajánlat is) mellett azt hiszem a főlorsólt uradalmak bármelyikénl részleteket fizeheteli le.

Tenyésztés céljából malacozt venni, csupán azért, mert ezt előszóban megszerezheti mint a hírelt tenyészteszerést, nem helyes lehet eljárás. A tenyészésre való malacot nem sokkal olcsóbb mint a kinőtt kánt és sohasem tudni, hogy mi válik belőle. Ajánlatosabb egy kifejlettöt kánt választani ki, melynél már megítélhető, hogy mit várhat tőle. Kövesse kérdésvető az amerikai tenyésztek példáját, kik a legszebbet, legjobbat veszik meg lapdrágából áron, s ez az igazán olcsó vásárlás — tíka.

Murakói ménesok beszerzése. (Felelet a 4. számú kérdésre.) Választott murakói ménesok beszerzésére nézve a helyszínelről szerzett információk alapján a következőket közölhetem:

Murakói cisók nagy választékban, ezerszáma káppi a csoktörány, sz.ilonai és nedelicsai vásárokon (állomás Csoktörány) mely helyek mind Csoktörány közelében vannak, jó vásár van azonfelül Mura-Szerdahelyen és Drávavásáron.

A legjobb áronogot azonban inkább a tenyészötlet lehet venni, mint a vásárokon, ahová főleg a másodrendű ár kerül.

Most már késő lenne a vásárlást megajteni, mert a nagy idény elmúlt, az anyag java elkelt. A legalkalmasabb idő erre szeptember-október hava. A Muraközben a választott cisók aránylag drágább az I és 2 éves cisókánál, ami könnyen érthető, ha megfontoljuk, hogy a főkereslet mindig a választottakra irányul s így fölnevelésre csak a maradék vissza kerül, ami, ha nem a tenyészés nem hirta a nagyvárosok. A választott kanca-cisók ára 200-320 korona a ménesok 20-30% kal magasabb; az I-2 éves gyakran nem drágább ennél.

Az ottani viszonyokban határozottan jól tájékozott szakemberek állítása szerint keuep vagy szemléi követésére nélkül jó csóket nem lehet venni, mert a követők még az állás előtt lefogják a jobb tenyészőknél a csókt, foglalt adnak rója.

A legszebb csókokat Mura-Csány és Mura-Szt-Mátorban és környékén lehet a kitegyészőkön találni. Nagyobb tenyészőt ott nem igen foglalkoz vele, mert ennek a főjafának a tenyészési, felnevelési és értékesítési viszonyai kiválóan alkalmasak arra, hogy a kitegyészők ott a Muraközben, ahol azonnali a természet viszonyai is kedveznek neki, jövedelmező keresetforrást nyújtsanak.

Nagyobb gazdaságokban, uradalomakban nem ajánlanám különösen az Alföldön a muraközli tenyészést, mert több helyen tett kísérletek kedvezőtlen eredményt jartak. A tenyészett típus rendszerint nem elégtelteti ki az igényeket, azután nemesevű keresztesekkel akarták azt javítani s végre is szabaddul kellett az így létrejött korszemzedékek-től. Legelőszérűbb tehát, ahol ilyen igazerő szükség van, és ahol annak tartását a talajviszonyok engedik, a már használatra képtelen 3 éves muraközli csókot levetni hazaküldőből beszerezni, jól 700-800 koronáért egész tisztességes pár lovat lehet kapni.

Ki nevel az országban a Muraközön kívül ugynevezett hidegvérű, néhez igazoló fajokat, az precizitásban nem bírnák megmondani, mert a fenebb említett okkál fogva több helyen felgyagtak már vele, miután nagy reményvel megindulva, pár év múltán a kísérletek meddőségéről meggyőződtek.

K. M.

VEGYESEK

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közlésményei.....	38
Nyit kérdés az E. G. E.-hez.....	34
A legújabb tölsémanóver.....	34
Tárca.....	
Védős uram karácsonyjártja.....	34
Állattenyésztés.....	
Van-e jogosultsága a külön szarvasmarhafaják általános elterjesztésén hazánkban.....	36
Üzenet.....	
Jogában áll-e bírónék eljöttelretekletet tetésze szerint szántóföldé átalakítani?.....	37
Érdalom.....	37
Kérdések és feleletek.....	38
Budapesti gabonaterzés. - Szeszlet. - Hézszék gőzmalom. - Lujza gőzmalom. - Házmagvak. - Vénmagvak. - Apolló kőolajmalom újragépítéséről. - A Környöki vásárosmark árjegyzése a nagyban (a 90) eladott élelmiszerekről árnairól. - Állatvásárok: Budapesti. - Bismarkvásár. - Bismarkvásár. - Budapesti gazdasági és tenyészmarhászok. Budapesti lovasár. - Kőbányai sertésárva. - Ingatlanok árverési (40000 korona becsértéken felül).	

A m. kir. mezőgazdasági múzeum gyűjteményei a VII. ker., Kerepesi út 72. szám alattól hódok megtekinthető a hétfői és az ünnepek követő napján költélevel:

azonkint d. e. 9 óráig d. u. 1 óráig.
Hétfői és az ünnepek követő napokon a múzeum zárva van.

A múzeum lefoglalása ingyenes.
A legközelebbi villamos-kocsimegállóhely a Kerepesi-uton: a városból jött VII. ker., Alsó-erdőor sarkán, a városba menet VIII. ker., a Kenyérmező-utca sarkán van.

Kinevezés. A kereskedelemügyi m. kir. minister az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás VII. csoportosság tagja: Hrólyai Eökl Állattenyésztési m. kir. felügyelő, a gödöllői m. kir. baromittenyésző-telep és munkásgépek-alkalmazó vezetője, kinevezte.

Felkutatások. A földművelésügyi m. kir. minister Gáspár Antal város-vásárhely lakost, Maros-Vásárhely szabad kir. város területére nézve: Dórk János m. kir. főerdész, feldőlő-terület lakost Maramaros-területre nézve: Károlyi János m. kir. főerdész, földművelési igazgatója nézve a gazdasági tudósait tisztelt bizta meg.

Gazdatisársaink ügyelmébe. Az értékesítési kérdése mind fokozottan gázdáltnak nézve, hogy tehát jövőkben fokozott mértékben nyúlhatunk tájékoztatást az értékesítési viszonyok alakulásáról illetőleg, elhatároztuk, hogy a „Köztelek” üzleti részében gazdatisársaink magantudósításainak külön rovatot szentelünk. E magánértesítések közül minden főbb mezőgazdasági természetű, állatrá és állati termékre vonatkozó közléteket bevesztünk. Kérjük a gázdatisársainkat, hogy cladásuk felől értesítési szíveskedjenek. Az értesítések ki kell terjedjenek az eladott áru származási helyének, mennyiségének, minőségének, a vevő nevének és lakhelyének, végre az eladási feltételeknek ismertetésére. Meg vagyunk győződve róla, hogy ezen adatoknak a lehetőség szerint való közlése révén gázdatisársaink hasznos szolgáltatást teendek egymsáknak.

A „Köztelek” 1899. évi tartalomjegyzéke e mai számunkhoz van mellékelve. Tartalomjegyzékünk összeállításánál a régi beosztást tartottuk be, mindazáltal több módosítást tettünk rajta, a melyek a lap tartalmában való tájékozottsá megkönnyítést célozzak. Így a szakcikkekre adott feleletek nem számuk szerint következnek, hanem főtárgyak megnevezésével alfabetikus sorrendben vannak csoportosítva, hogy olvasóinknak a „Köztelek” ezen fontos gyakorlati részére való visszatekintést megkönnyítsük.

Gróf Bathányi Géza. A magyar főúri világ egyik legismertebb tagja, Bathányi Géza gróf, január hó 2-án Budapesten meghalt. Előző este éppen családja körében időzött, a mikor szélhűlés érte, mely hosszonyeg óra alatt megölte a mitrészt, palatolárol kiáltás után ismert grófot. Bathányi Géza gróf 1838. június 31-én született és a jogot Pozsonyban elvégezte, már hosszonyeg éves korában elfoglalta székét a főrendiházban. Egy ideig Sopronmegye alispánja volt, utóbb azonban különösen társadalmi terén fejtett ki nagy tevékenységet és több nagyobb pénzügyintézet igazgatója is volt. Örök terjedelmű hitokai vannak Fejérmegyében és a megyében de csaknem az egész esztendő Terézvárosi palotájában töltötte, melyben mesés értékű műkincseket gyűjtött össze, az irodalmi köröknek is gyakran bértekezett a gróf. Az OMGE.-nek alapító-tagja volt s kivált a legutóbbi időben a szövetkezeti téren fejtett ki jelentékeny tevékenységet.

Egy legutóbbi rika aldozottsággal párosult közhasznú tevékenység fejtett ki a közegéleti kis szolozgárak börtormésének értékesítése érdekében. O ugyanis a börtormésnek könnyebb és jobb értékesítése hivatott pinceszövetkezetek alakításának előmozdítása tárgyában a földműv. miniszter által a múlt évben megindított akción folytán, azt a kérdést azonban teljes odaadással korolván fel, a földművelésügyi miniszter által kiadott utmutatás és alapszabványok alapján az első pinceszövetkezetet alakította meg Szabad-Bathányi közegségben. Az elhunyt gróf ez ügyben ismétlenül személyesen is érintkezett a földműv. miniszterrel, a ki elmozdította és meggyőződéssel megindította a gróf ezen működését a szolozgárszakszerű utbaigazítások megadására végett ismétlenül küldte a helyszínre s a gróf meghívására kitárása helyeire, hogy az említett pinceszövetkezetek működéséről a helyszínen is tájékozást fog szerezni.

Gróf Bathányi Gézának e terén kifejtett közéleti és közgazdasági előgéje igazán hódok az, hogy saját költségén mintegy 8-7000 hektoliter bor befogadására alkalmas pinceszövetkezetet, azt a modern pinceszogaszt kivétel nélkül megfelelően a szüreteléshez és börtormeléshez szükséges összes gépekkel, eszközökkel, hordókkal, kádakkal stb. felszerelve, használatra vágott a szövetkezetnek engedte át s a pinceszogaszt a saját költségén alkalmasította. A szövetkezeti tagok előlőmértékkel a szövetkezetnek tartoznak beszállítást, ennek feldolgozást, kiterjesztést, erjesztést azonban a gróf vállalta el s ezen összes szolgáltatások ellenértékét a szövetkezeti tagok (a bor feldolgozást, a hordók, a gépek, a pinceszogasztalást stb. beleértve) hektoliterenként 1 kor. 30 fillért, a bortermelési tartalékalap javára pedig 80 fillért fizettek.

A szövetkezetnek mintegy 200 tagja van, 350 hold szőlőterülettel. Az elhunyt gróf maga is belépett a szövetkezetbe összes szőlővel. Hogy a szövetkezet már az első évben milyen eredményesen működött, kitűnik abból, hogy az idel termései újborat kevesebb a szüret után oly jó áron értékesítette, hogy az egyes tagok hektoliterenként 4 koronát kaptak, holott a szokásztól későbbekben a hasonló minőségű borok a szolozgárak csak 28-30 koronáért tudták eladni.

Vajha ez a nemes példa számos követelőre találna!

Yágyászhr. Husár Szódon nagybirtok, mely országos híresség, a sakorona-nemű lovag, január elején életének nyolcvanötödik, házaságának ötvenkettedik évében meghalt Soha-Győr közegségben, Husár Sándor. Veszélyes vármegye közéletében egyik szerető embere s a megyei társaság egyik ádalmosán tisztelt és szeretet által szállt sirba, érdeklődés munkálkodással elhőltt élet után. Kiföld gazda volt. Különösen ügyeskezettel foglalkozott. A közéletnek hosszú időre a megyei társaság volt az elhunyt a szírii kerületből csaklson keresztül egytelőseleg ismertetett. Itália az egész megyében nagy részvetet kellett.

Tanácsülés. Az „OMGE” egyesületi tanácsa f. hó 3-án gróf Andrássy Aladár elnöklettel által tartott ülésében több az egyesületi adminisztrációjára vonatkozó ügyek elintézéséről és a gróf Andrássy Pál vezetésével felbörtözött memorandum kérdésével, amelynek megszövegezésére egy székbe körül bizottságot küldött ki, amely a „Gazdaszövetség” részéről kiküldendő bizottsággal fogva a memorandum megszervezésén. Az egyesület részéről a tanács a bizottságra: Emődy József, Főrtner Géza és gróf Andrássy Pál vezetésével küldötte ki. Elhatározott a tanács, hogy a párisi kormánybizottság felkérésére dacára sem vesz részt a párisi kiállításban, miután az idő előrehaladtossága folytán a kiállítandó anyag elköltésére már elegendő idő rendelkezésre nem állt. A „Köztelek” újépítésére ügyben az egyesület felírta a kormányhoz, kérvé, hogy az épület újépítését adóelőndezés bizottsága által lehetővé tegye. Az egyesület ezen kérelmet a pénzügyminiszter megtárgyalta, hivatalossá azzal, hogy az egyesület székháza nem kizárólag egyesületi célokat szolgál, miután ké emeletének helyiségei bérbéadás után vannak értékesítve. A díjváltás és díjváltás ügyében a tanács hozzájárult a díjváltás rendező-bizottságának azon javaslatát, hogy a versenylet az „OMGE” ezental saját reggében rendezze. Továbbikban a tanács megajeltte a jólélet a Csáky-Petronella-féle négy, egyenként 600 koronás ösztöndíjra. Végül öröndetes tudomású vette, hogy a földművelésügyi miniszter a börtormésítés és huseportok felkérésével megajeltte az idő s a közegélet, ugy, hogy ma már az ország nagy részben alig borítja a növényzetet a hó. Az időzőközint változott időjárásban gyakori volt az eső s, sőt néhol az ómos eső sem hiányzott, aminek következtében ugy a

Duna jobbpartján, mint a Duna balpartján sok helyen a havon erős légkörög képződött. Az állandó hó nedvesség, gyakori szűz kőd és esőzés a férgek és főképp az ereket sok helyen teljesen elpusztította. Néhol azonban most is panaszoknak a gazdák, különösen az eregek kártevélei miatt. Az őszi vetésekre a változó időjárás nem mindenütt volt előnyös, sőt egyes vidékeken éppen káros volt, különösen ott, ahol a száraz erős fagyok jártak. A hóátárok nem védte a vetéseket. Legnagyobb részt azonban javult a vetés, sőt egyes helyeken teljesen kifogástalanul áll, úgy a buza, mint a rozs, valamint az árpa is. Szórványosan a repce is szépen felüdült. Föltehető, hogy a vetések és az elvetett magvak továbbra is elegendő jó körülmények között telelnek s a hó nélkül álló vetések hirtelen fagyoktól mentes maradnak, remélni lehet, hogy a későbbi a hó nedvesség következtében nagyobbára szintén ki fognak kelni. A szlász takarmányemlék és szalma hiányáról egyes helyeken panaszok kezdene a gazdák, míg az ország nagy részében bőven van uly takarmány, mint szalma. A jószág egészségügyi állapota kiélegett.

Párisi kiállítás Budapestén. A földműv. miniszter gondoskodni kívánt arról, hogy a párisi nemzetközi kiállítások magyar mezőgazdasági csoportja az iránta érdeklődők által már előzetesen íthón megtekinthető legyen, e czélból elhatározta, hogy a vezetése által álló miniszterium részéről bemutatásra kerülő tárgyak a fővárosban is bemutatassanak. Minthogy azonban a miniszterium egész kiállításának bemutatása nagy terjedelmű felvára keresztelhető nem volt, le kellett mondania arról, hogy a magyar mezőgazdasági csoport kiállításá Budapestén is a maga teljességében látható legyen s azért a miniszter Lukács Béla kiállítási kormánybiztossal akként állapodott meg, hogy ezen bemutató kiállítás csak a mezőgazdaság legérdekesebb tudományos részét a szakoktatási és kísérleti ügyzartályokat karolja fel. Az ezen osztályokból rendezett ideiglenes kiállítás Keresztút 20. útján, a városi helyiségben a hó 10-én nyitvaedő délután 10 órákor nyit meg s e hó 11-ig nyitnak 10-3 óráig mindenki által ingyen megtekinthető. A próbakiállítást nagy érdeklődő közönség jelenléte Dardányi Ignác földmívelésügyi miniszter nyitotta meg, ott volt még Hengstler Sándor kereskedelmi miniszter és Lukács Béla a párisi kiállítás magyar osztályának kormánybiztosa. A kiállítást legközelebb bővebben ismertetni fogjuk, most csak annyit jegyzünk meg, hogy valóban érdemes volt e tárgyakat a magyar közönségnek bemutatni, oly sok és érdekes munkalat van az egybegyűlte, melyek remélni engedik, hogy az a párisi kiállítás magyar részéről egyik legzsebb és legtanulmányosabb rész lesz.

A huskivitel kérdésekné tanulmányozása. Az elődlatértesítéses tereén léptenyomon felmerülő nehézségek, valamint az a körülmény, hogy Európa több államában a huskivitel előnyben kezdik részesíteni az előalkatvileit felet, arra indította Dardányi földmívelésügyi minisztert, hogy a huskivitel és huskterjesztés kérdését, valamint a külföldi idoronatkozó intézményeit és a huskivételre befolyással bíró tényezőket alapos tanulmányozás tárgyává tette. A miniszter Jeneszky Pált, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkáráját bizta meg e fontos és a magyar állatértesítést biztosítani hivatott kérdés tanulmányozásával. Jeneszky különösen Németország és Dániaiban fogja tanulmányozni azon intézményeket, melyek a huskterjesztés előmozdítására szolgálnak és tanulmány tárgyává fogja tenni azt is, hogy a magyar zsr és egyéb termékek kivitelét mi módon lehetne szervezni a esch, morva és szláziai piacokon.

Telepítési ankét. Jelentik már, hogy a földmívelésügyi miniszter a telepítési s az ezzel kapcsolatos kérdések

tárgyalására nagyobb szaktanácskozományt fog tartani. A tanácskozományt — mint értesülünk — január hó 18-ára hívta össze a miniszter. A meghívások most adtak ki.

Állatforgalmi korlátozások. A osztrák belügyminiszter mult hó 29-én kezdődött érvényeséggel a következő intézkedéseket léptette életbe: *A sertészsáknak osztrák területre történő behurcolása miatt a sertészsáknak Ausztriába bevitelére jelenleg a következő magyarországi területekről tilos.* Bécs-Bodrog vármegye topolyai járásából, Baranya vármegye mohácsi járásából, Bihar vármegye központi és mezőkeresztési járásából, Csanád vármegye központi járásából és Makó városból, Csongrád vármegye tiszántúli járásából, Hont vármegye egész járásából, Moson vármegye rajki járásából, Nagrád vármegye nagrdi járásából, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye ráczkevei, monori, pomázi, gödöllői, és váci járásából, Pozsony vármegye felső-esalálközi és pozsonyi járásából, Somogy vármegye nagyválti járásából, Sopron vármegye soproni járásából, Szabolcs vármegye kiskisúri járásából, Torontál vármegye örökösújvári járásából, Vas vármegye közepi, svárvári, szentgotthárdi és vasvári járásából és Köszeg városból, továbbá Budapest (Könyhaty beleértve), Hódmező-Vásárhely, Pozsony, Sopron és Szeged önálló törvényhatósági joggal felruházott városok területéről valamint Fiumé-ból. *II. A vadászati és kőművelési utalásba miatt tilos a használt kőművelési alátalakat Ausztriába való bevitelére.* Nyitra vármegyeinek az Ausztriával szomszédos szabolczi járáva egész területéről és Szakolca r. t. városból. *III. A sertészsáknak Ausztriába való bevitelére Moson vármegyeinek az Ausztriával szomszédos nezsidéri járáva egész területéről.*

A biztosítási ügy reformja. A magánbiztosítási vállalatokra vonatkozó törvényjavaslat az igazságügyminiszteriumban most jelen van elkészült és kiadás van arra, hogy az illetékes köröknek és a közönségnek már legközelebb alkalma lesz e tervezetet foglalkozni. A tervezet fejezetei a következők: 1. Általános rendelkezések. 2. A biztosítási üzlet megkezdése és berendezése. 3. Az állami felügyelet; a) az állami felügyelet köre, b) az állami felügyeleti bizottság szervezete és eljárása. 4. Büntető határozatok. 5. Vegyes és átmeneti intézkedések.

Külfüvetett gazdasági események. Vidá József tetelűen gazdasági események, aki 60 esztendője áll szolgálatban és Vagdaló József iváni gazdasági események, a ki ötvenhét év áll szolgálatban, O Felégg az ezüst érdemkeresztet adományozta. Tudomásunk szerint ez az első eset, hogy magyar ember szolgálatában áll gazdasági esemény részesített királyi kitüntetésben. Azt hisszük, hogy e kitüntetések az egész munkás osztály jogosult örömmel fogja fogadni s annak bizonyítékát fogja adnia látni, hogy a mezőgazdasági munkások hűség és szorgalmas munkája a legfelső helyen is méltánylásra talál.

Megszűnt gazdasági kaszinó. A Pozsony-megyei Gazdasági Kaszinó bezárt mint a közvélemény és bolgolvadt a pozsonyimegyei gazdasági egyesületbe.

Puszulókukoricatermes. Egy gazdasági agrarozókör több részében járva arról értesít, hogy a 25-26 napig tartott hó utáni szaraz tél folytán az őszi vetések nagy részben kipszuláltak. Ennek következményét különösen a kukoricatermes fogja megérinteni.

Új elmélt malom. Gróf Dessewly Emil ur vármórlom-malmet építőt újszászi birtokán, melynek belső berendezésével Grapel Hugó budapesti gépgyáros lett megbízva.

NYILTTÉR.*

Szuperfoszfát
chilisalétrom

kénsavas-káli

kénsavas-ámmón

és egyéb műtrágyafélféket, továbbá

1. rézgálicz

98-99%

jegecekekben és grólve valamint egyéb
permetező anyagokat

legújtanuyosabban ajánl a

„HUNGÁRIA”
műtrágya-, kénsavas és vegyi ipar
részvénytársaság

Budapest, V., Fűrdő-utca S. szám.

Megjelent az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kiadásában *Az Újkor Uradalom Üzleti berendezése* a „Köztelék” szerkesztőség által kiadottaként pályamű. Két tabla hat ábrával. Írta: Wiener Moszkó. Egy hazai belterjes uradalom üzleti ágának jövedelmességére és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismeretése. 104 oldalas csinos könyv, ára portmentes megküldésben 15 Kr. érczár. Megrendelések a kiadhatóvalba intézendők.

1900. év.

XVIII. évfolyam.

Mezőgazdasági Szemle
mezőgazdasági havi folyóirat.

Szerkesztik:

Cserháti Sándor és dr. Kosutányi Tamás.

A januári szám tartalma:

1900. dr. Kosutányi Tamásól. Hírlásai kísérletek Németországban. Csalók Istvánról. Hazánkban divó vetésgörkör, Hensch Árpádtól. A gabonarozsa, Rova Frigyes és Cserháti Sándortól. A Mandel-féle kétféltengelyű eketalajja, ifj. Szponon Páltól. A gipsz, Gyárfás Józseftől. Irodalmi szemle, apró közlemények, könyvismertetés, levelezés.

Előfizetés egy évre 10 korona.

5 félévre 5 korona.

Az előfizetési összeg az Mezőgazdasági Szemle kiadóhivatálatának, Magyar-Ovár, küldendő be. 9088

Mutatványozások ingyen és bérmentve.

* A rovast által közöltékrét a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Szecska-vágók szabad. önműködő kiemelőkészülékkel.

Répa-vágók, Darálók

Gőzfülesztő készülékek

legujabb, legkényelmesebb berendezéssel.

UMRATH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN,

V. ker., Váci-körút 60. sz.

Gőzoséplőkészletek 10 lóerőig.

Ipar-mozgonyok 100 lóerőig.

Hírdetmény.

Délnémet-osztrák-magyar vasúti kötélek.

(Az 1899. évi november hó 1-től érvényes II. rész 4. füzet)

Folyó évi november hó 1-től való érvényre lép a belsegi nyak. Államvasutak Thiengen állomás felvételét a fenti fiúlelben foglalt 4. sz. (más más) kivételélel dijszabata.

Az 1899. állomásra érvényes díjtételek akként képezetnek, hogy a württembergi díjtételekhez 100 kg.-kint 0. 40 mázsa hozadástik.

T. Cz.

Van szerencsénk ifj. lovag Proskovetz Imre ur következ tenyészeteit szives figyelmébe ajánlani:

Evek sora óta nem csupán a beföldön, hanem a külföldön is a legnagyobb és fajtvást növekvő sikerrel elterjedt és mint szinte kereszalkotó tenyészett általánosán elismert

Kvassitzai eredeti Hanna-Pedigree vetőárpa,

mely a következő tulajdonságok által tűnik ki:

Kiváló korvettség, legduzsab termés és tele szemek, legnagyobb keményítősít tartalom, legnagyobb kivitonitalknakzás, csekély proteinnanyagok, snömőhajáság, drofozódás és puhaság, csekély kibúllás (teliretésnégl).

Az értekeltek birtoklására egy rőtletésű valódi vedőrag hozaszerződésel, melyet egyedül mi gazdaságunkon minden más fajta kérészéval tenyészünk és kultiválunk, nem tenyészünk az olimúti kereskedelmi és iparkamara védőgy-bejegyzési hivatalánál R. Z. v. sz. a. fennebbi védőjeggyel bejegyzetteltük, a mire az értekelteket különösen figyelmetesni bátorodunk. Felkérjük, hogy megrendelését mielőbb hozzunk jutalmi sziveskedik — hogy készletnek megfelelőz a szükségletnek megfelelőesünk, minthogy árpaunkat már több ízben még újév előtt teljesen eladtuk. A megrendelések azon sorrendben eszközöltenek, a mint nálunk beérkeznek.

Kvassitzai eredeti Hanna Körös rozsa, mely szintén ugy bol, mint a külföldön jónak találattok. Ezen tenyész is kiváló korvettségű által tűnik ki, ugy hogy learrása a kései rozsomélek és az árpa előtt történik, a mi a gazdasági üzemek nagy hasznára válik. Kvassitzai Körös érös rozsa jó termést ad, hosszú szalmát és a legelőbb fennhajás, drofozott, zöld színű szemet tartalmazza (84%-s zöld szem, szemben a petusi rozsa, mely 54%-ot tartalmaz). A zöld szemek túlválegőg értékesebbek — mert nitrogén tartalmuk nagyobb — mint a másznékek. A vetés, mint eredeti Hanna árpaunknál átlag 150 kg. hektáronként. Végül **Kvassitzai nemestenyészésű czukorrépa-magunkra** (Klein-Wanzleben fajta) bátorodunk szives figyelmet felhívni, melynek előnyei ismeretesebb Felvilágosítóknál szivesen szolgálnak.

Kvassitzai czukorgyár részvénytársaság.

Posta és telek.: Budapest: 1. sz. utca. — Káiser Ferdinánd-örökösök: Kvassitz Thieningen (Hannoverban)

Vintschgauai hasas tehének tejelési képesség

2500—3000 liter,

melyet több oldali bizonylatokkal igazolhatok, kaphatók

PICK OSWALD-nál,

VIII. Külső Kerespesi-út 1. sz.

Tavaszi vetésre

első minőségű

Hanna-Pedigree árpát,

mely utótenyészése az eredeti Kvassitzai árpának. Ezen árpa faj már évek óta nagyon beváltik; mivelhogy a mellett, hogy nagyon fűzet, oly minőségben terem, mely elismert finomságánál fogva sörfőzésre kiválóan alkalmas és mint ilyen a legnagyobb áron adható el.

Czukorgyár Diószeghen,

Pozsonymegyében.

Korona-dupla-fegyver!

Korona fegyver, dupla-fegyver, háromrútszusz stb.

Fekert G. szabadalma.

Törvényesen védve II. szabadalom által.

A jelenkor legjobb vadászfegyvere, kézen, szemmel önmagát jól becsüli szíves. Önmagadéki kézzel, ugyanolyan keményen működő hűvös működés.

Ezen fegyver kiváló minőségű, igazolható bizonylatokkal és árajzával, minden más fegyverrel szemben a kézzel és szemmel jól láthatóan.

FÜKERT G. fegyvergyára, Weipert, Erzgebirge. Kinttelve Ö felsége a király, a szász és szerb királyok által. — 32 díjérem.

Knuth Károly

mérnök és gyáros.

GYÁR ÉS IRODA:

BUDAPEST,

VIII. ker., Garay-utca 6-8. szám.

Elvált: Kárpenti, víz-, lég- és gőrfűtésiek, légszusz- és vízvezetők, csatornázások, azellételek, elcsatlak, szivattyúk, vízörömi emelőgépek stb., munkáiban közező, olaj- és rézleum váladékok nyert gázok értékesítését készítő készülékek létesítését, városok, indókárok, nagyobb épületek és gyárak számára. Tervek, költségvetések, hivatalos előírásokat gyorsan készítenek. Legjobb minőségű kézag-ésfűvek raklárán.

Hazai Jpan

FUCHS és SCHLICHTER.
Budapest, VI. József-utca 7.

Csakis

a

Hazai Ipart pártoljuk.

A felsőegredsi és balatonhidvégi bérletek fel-
oszlása folytán az összes élő és holt felszerelés,
mely kitűnő karban van és mely áll:

ca 250 ígás lóból,
80 gulyamarhából,
50 csikó, futó és ígáslóból,
2000 birkából,

4 cséplőgarnitúra, vetőgépek, szekerek, ekék, boronák
hengerek stb. **eladó.**

Bővebb felvilágosítással szolgál

Meller Dávid,

Felső-Szeged, (Somogy megye.)

Reichskanzler novú, 22% keményítő tartalommal bíró

szeszgyári burgonya,

2 frton 100 kilónkint zsák nélkül eladó. 10 q felüli meg-
rendelések

Gróf Pálffy József uradalmi igazgatóságához,
Szomolányra intézendők. 9190

Keleti J. orvosi műszergyáros

Főhely: Koronaherceg-utca 17. sz.

Gyár: (Móricz-utca) IV., Károly-laktanya.

Állandó nagy raktár mindenemű állatvétel és gazd-
szaki műszerekből, a legjobb előírás szerint. Olcsó
és jótékony árak.

Javítások és működtetések elfogadotnak.
Közpénz átvételre kész.

Tavaszbuzát,

Réti komócsint

vásárol

csakis közvetlen termelő-
ktől

HALDEK

magyarországi,

BUDAPEST, Károly-tér 9.

H-alaku acél patkó-sarok.

Többször kisebb árak.

Folyton állás eszközökkel láthatatlan.

Hatos Méretű és Lovat kímélő.

Kaszab és Bräuer

Budapest, Előd Városi St.

Patkók anyagok és csavar-krék gyár.

Perczentes tisztí

állást keresek,
garancia és kezelés mellett. Körülbelül 2000 holdig.
Olyformán, hogy a birtok rendes évi bérbevevőjét biz-
tosított a letétele helyezett ennek megfelelő kész-
pénzzel és a biztosított összegben felüli elért er-
edményből bizonyos százalék képezi tisztí juttatást.
Akadémié képzett 14 évi gyakorlattal bíró ref. vall.
családias intézetistí vagyok. Cím a kádévitalában.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR

Magyarországi gyártelepe

BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCZI-UT 143. SZÁM.

Első és egyedüli magyar special gépgyár.

GYÁRTMÁNYOK: az összes mezőgazdasági iparágak

szüksége gépek. Nevezetesen:

Czurgyárak, Sörgyárak, Malátagyárak és

Szeszgyárak teljes berendezése és átalakítása.

Szakteljesítő mezőgazdasági szeszyárak és czurgyárak

terén.

Szeszgyárak berendezése hosszabb lejáratu törlesz-

téses kölcsön mellett.

Minden szakbavó, ó felvilágosítással, tervvel, költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Mezőgazdasági eszközök mint hajtóról kiváló gyártmánya a
HOFFMEISTER-GÖZMOTOR

a legjobb, a legolcsóbb és legbiztosabb gép. — Helyettesít minden
gőzgépet és locomobilt. — Cseplésre és minden egyéb gazdasági gép
hajtására a legalkalmasabb. — Fűthető szénrel, fával, szesrel és
minden egyéb hulladékkal. — Minden nagyságban, 1/2 lóerőtől kezdve
égesz 30 lóerőig gyártjuk. 8173

Városi telefon: 1556.

Sürgőnyczim: Nechvile telefon.

Nechvile Ferencz

érczáru-, pinczegazdasági gépgyár

Bécs, V/1., Griesgasse 14. szám.

(Margarethenplatz mellett.)

„Patent Austria“

peronospora-fecskendő.

192E

Szivattyszerkezete nem vasból készült!

192E „Patent Austria“ peronospora-fecskendő, tojásdad alakú réztartány, ára 16 ft.

900. „Vindobona“ szabadalmazott kénfúvókészülék, ára 16 ft.

Ismét elárusítók és gazdasági egyesületek jelentékeny kedvezményben részesülnek.

Többszörösen szabadalmazott és az új szabadalmak Magyarországon kívül az összes szőlőművelő államokban bejelentve. Ezen készülékek megtekintés és 1 próba végett küldetnek. Vinceller iskolák a kénfúvókészüléket mintául ingyen kapják.

Tessék árjegyzéket kérni a pinczegazdasági gépekről.

Kénfúvó.

Könnyen hozzáférhető szelepl!

Pontos adagolás!

Szénkéneg- (filloxera) fecskendő --- --- ára 22 ft.
Szénkéneglopó --- --- „ 13 ft.
Szénkénegkanna --- --- ára 4.50 ft. 6.50 ft.

Szabadalmazott

kénfúvókészülék.

A geissenheimi (Rajna mellett) gyümölcsészeti és borászati kir. tanintézetben Dr. Lüstner G. és Seuffheld C. vandortanító urak által különböző szerkezetű kénfúvókkal (Vermorel, Torpile, diedesfeldi kénfúvó, La Rápide, Vulkan kénfúvó Universal, Nechvile Vindobona) végzett összehasonlító kísérletek eredményeképpen a

Nechvile Ferencz „Vindobona“ szabadalmazott kénfúvójáról

a következő szakvéleményt nyilvánították:

„A készülék rendkívüli könnyűsége dacára szilárd és tartós szerkezettel bír. Működése roppant könnyű, majdnem jät-zva funkcionál. A legtakarékosabban működik.“

MARSCHALL A.

kocsi-, hajtó-, lovagló- és istállószerygár,
gőzfűrésze és fahajító telepe

Pozsonyban, III., Grössling-utca 16. sz.

Ajánlja:

landauer broom, félfedeles, nyitott vadászkoscsijait
és hintőit, igen könnyű és elegáns kivitelben és
a legkülönfélébb alakokban.

5 elsőrangú éremmel kitüntetve.

Tiszti és polgári lovagló eszközök!

Céphajtószijak. Lószerszámok, uri fogatok és gazdasági lovak részére.

Mintaraktár a keror-édesmúzeum állandó kiállításában Budapestben, Városliget.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Fairbanks mérlegek

legbiztosabb
mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek szrazos rendszert, le-
előző fémérkekkel bírók a kára felt. kerhet minden ponton
egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésközlé fogva egy
hazánkban, mint a külföldön a legelőbb mérlegek.
**Gazdasági-, székér-, mérha-, zsák- és raktári
mérlegeinket**

ezelőt és a oniak megfelelő szerkezetükkel fogva kímélően a gurdák, szerke-
ségek is utalnak részre a legnevezetesebb ajánlatok. A jutakos irakban,
melyek súlyokkal számított jobb kivétel tize-
des mérlegek iránál nem magasabbak, a ki-
telésítés, csomagolás és loco vasutira való fel-
adás költségei már befoglaltnak. — Szak-
sági egyenlőség legok árakcsökkentésben részeselek.
Egyedületes állom. feltöltésű álló áll. Képvise-
lések közvetlen központi irodákban, Andrássy ut
14. cziszmozdók. Árjegyzékek, felvilágosítással
szintén központi irodák szolgálat.

FAIRBANKS MÉRLEG ÉS GÉPGYÁR PÉSTVÁRI ÚT 14. SZ.
BUDAPEST, Andrássy-ut 14. Gyár: Kiliai Váci-ut 158.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzemeltetősége (magyvárad üzemeltet-
tőség alá tartozó Bihar h. é. vasut maragita—szilagy—somlyói vonalu Szoldobagy,
Széplak és Nagyfalu állomásokat, továbbá Feisó-Abány, Bányok és Ipp rakodó
állomásokkal, végül Szoldobagy felt. megállóhelyekkel 1899. évi decz.
hó 29-én a nyilvános forgalomnak átadottak.

Valamennyi állomás és rakodó-állomás az összes, Szoldobagy és Márkaszék meg-
állóhelyek pedig a személyi és postai forgalomra vannak berendezve.
Budapest, 1899. december 31.

Az igazgatóság.

Magy. kir. államvasutak.
Igazgatóság.

Hirdetmény.

Magyar-adoriai vasuti kö-
tetők.)
Sajtóhíba helyesbítés.

Az 1900. évi január hó
1-én életbe lépő magyar-
adoriai díjszabások 1. és 2.
fizetésben követendő hely-
esbítések vezetendők ké-
rezerül.

Az 1. fizet. 209. oldalán
a 33. utrány
Kis-Kun - Félégyháza-
Szeged-Szabadka-Szécsenk-
pécs-Zágráb-Károlyvá-
ros-ra.

A 2. fizet. 189. oldalán
pedig a 34. utrány.
Kis-Kun - Félégyháza-
Szeged-Szabadka-Szécsenk-
pécs-Zágráb-Steinbrück-re helyesbít-
tendő.
Budapest, 1899. decem-
ber 31.

Magy. kir. államvasutak
a részre vasutak nevelő
is.

Miért vannak még emberek,
a kik a Kathreiner-féle
Knepp malata kávéit még rona
hasznadják, holha az egy ízlet-
és egészséges kávéit?

Mert nem tudja még mindenki,
hogy mily nagy előnyökkel bír
a Kathreiner kávé, a mely a
savenyony egy avonata által a
bakkávé ízét és zamagját nyeri.
O ezáltal felállíthatatlan mó-
don magában egyesíti a honi
malatakezelésény értékes egészsé-
ségi tulajdonságait a bakkávé
kedvelt ízszagával. A Kathreiner
Knepp malata kávé nagyobb-
részt német névelő asszonyok a
bakkávéhoz, azonban tisztán el-
vezve is kitünően ízlik. Min-
denütt kapható, de nyitva soha
sem lesz árutitva, a csakis az
ismert eredeti csomagokban va-
ló, a melyek Knepp páder
arczképet viselik és a nevet:
"Kathreiner".

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemezgyár, malomépítéset

Budapesten, V., Külső Váci-ut 46.

Ajánl:

Olajsajtókat víznyomással és kezi hajásra

Olajmagzuzógépeket

Olajmagpörkölógépeket

Olajmagpépgyűrógépeket

Olajmagkalajlójáratokat

és teljes

Olajpgyári berendezéseket

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megjelent a

**Gazdasági
Számveteli Naptár**
1900. évre.

SZERKESZTŐ:

SZILASSY ZOLTÁN.

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Kiadja az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

Ára: 1 korona és 50 fillér.

Portomentes küldéssel egy korona és 80 fillér (90 krajczár).

Egy díszesen s teljesen vászonba kötött, naptár részszel és gazdasági tudnivalókkal ellátott nagy alaku egyszerű számveteli könyv, a melyet minden gazda számvitelének bejegyzésére az egész éven át használhat.

Megrendelések

a „Köztelek“ kiadóhivatalába **Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. intézendők.**

Kalmár Vilmos

Budapest,

VI. kerület, Teréz-körút 3. szám.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezér-
képviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomassalak), ☉ ☉
„Martellin“ dohánytrágyát, Kainitot.

— A műtrágyák beltartalmáért szavatolok. —
Legujabb szerkezetű kitűnő trágyaszóró gépek
a legolcsóbb áron. 40

— Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. —

211000. sz.

HIRDETÉMÉNY.

A gödöllői magy. kir. koronauradalom cselédiségének
1900. évi illetményét képező mintegy

6178 klg. táblás szalonna

szállításának biztosítása céljából

1900. évi január hó 8-án délelőtt 10 órakor

a koronauradalom igazgatóság hivatalos helyiségében, zárt
írásbeli ajánlat után, nyilvános ajánlati versenytárgyalás
fog tartatni.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatok a fenti
határidőig a koronauradalom igazgatóságánál Gödöllőn
(vasút, posta-, táviró-, telefonállomás) nyujtandók be
„ajánlat cselédilletmény szalonnára“ czím alatt.

A részletes szállítási feltételeket az igazgatóság kívá-
natra megküldi.

A m. kir. koronauradalom igazgatósága.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOB BIRNEVŰ ORÁZLETE.

1842

ORÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI IÓTÁLLÁSSAL
RESZLETFIZETÉSRE

Képek árnyékok birtomata. Jevőlélek pusztosan székhelyeink.

Iparosok és gazdaságok részére ajánlja a

Drezdai Motorgyár r. t.

(A. Moritz Ullie Drezda-Aussiedl.)
Legújabb mechanizmus, szerkesztési gép, petróleum-
és benzolmotorral és motorgéppel megvezert
parafákhoz és szilikonokhoz.
Mindegyik 1000 liter és verseny-
első érmekkel és díjakkal kitüntetve.
7000 mint 4000 motor (tomben 20.000 literrel).
Vezérképviselet Gellert Ignácz Budapest
V. Széchenyikörút 40.

Tejgazdasági Zsebnaptár

az 1900-ik évre

ELSŐ ÉVFOLYAM.

Szerkeszti és kiadja:

JESZENSZKY PÁL

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára.

Ára: O. M. G. E. tagoknak, a Gazdasztlek
Orsz. Egyesülete, valamint a Tejtermelők
Egyesülete tagjainak ajándékol küldéssel
1 frt 65 kr.

Bolti ára 2 forint.

Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen.

Megrendelhető a „Köztelek“ kiadóhivatalában,
Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A budapesti marhavásártéri vásári-pénztár részvénytárs.:

szarvasmarha, borjú, juh, kecske, bányai és sertések

bizományi eladásával

foglalkozik.

A bizományába küldött állatokat — kisérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az
eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében
megfelelő előleget nyujt hatóságilag megállapított kamattal mellett.

Vasúti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferenccsváros.

Levél, sürgöny, telefonczim: „VÁSÁRPENZTÁR—BUDAPEST.“

35

SACK RUDOLF egyedüli képviselője Magyarországon

PROPPER SAMU

Budapest, Váci-körút 52. szám.

Előre boosítva, hogy Sack Rudolf világhírű gyárt-
mányai eredeti minőségben csak nálam kaphatók:

Ajánlom közneveltségi **egyetemes és többesre
eközmen** kívül sük és dombos talajra egyaránt
kitűnően alkalmas **szarva- és szorra veté-
gépeimet**

**szecs kavágó,
répavágó gépeimet.**

Kézi, járgány- és géphajtásra

Járgányaimat,

a jelenkor legjobb **takarmányparóló**

szerkesztő

készülékemet a minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Mindenről kimerítő árjegyzék és kézikönyv felvilágosítottok.

Hirdetés és 15 szög 60 fillér, ezen felül minden más díjat, földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

KIS HIRDETESEK

Ha az hirdetés és a reklámok megjelölésével, továbbá általános körök és azok megjelölésével, valamint a közreműködésnek.

Csak nyílvános vállalkozások, melyeknél a vállalkozás szándékosan leírásával egyet vagy leteleződést tüntetnek.

BETÜLTENDŐ ALLAS.

Bánász.
Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

ALLAST KERESKÖ.

Nő, 30 év.
Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Dobozos.

Váratlanul
Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Váratlan.

Állás
Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Kérelmek.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Kérelmek.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Kérelmek.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Kérelmek.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Kérelmek.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Kérelmek.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Kérelmek.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Kérelmek.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Pályázat.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Pályázat.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Pályázat.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Pályázat.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Gazd. intéző.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Gazd. intéző.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Gazd. intéző.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Gazd. intéző.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Rudolf Hosszák.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Rudolf Hosszák.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Rudolf Hosszák.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Rudolf Hosszák.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Gazdasági Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Gazdasági Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Gazdasági Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Gazdasági Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Vető- magvából Luozerna, Répamag, Csomós ebir Francia perje Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Korán érő: lavasz buza, dappai zab, székely tengeri. Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Faiskolai termékek Vadgesztenye, Kőrösfa, Rügyzárók és Rügyzárók. Magyar tenyész- bírákól. Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Konozs. Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

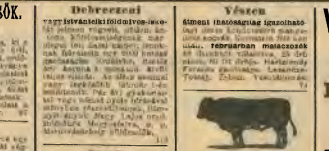
Hanna Pedigree árpát

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Grünwald Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Sándor Budapest, IV. Aranykő-utca 7

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Spiegel Armin Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Baranya és Bonyhádi Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Lóeladás. Báró Benyó Albert Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Választó. Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

Champlain Érték.

Aki a földrajzi felirattal és ill. Helyi Csin. közzététel minden felirattal. 60

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legfőkétebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42—50. BUDAPEST—KELENFÖLD 4 v. szállításra
személt.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „Uj és ügye-
lemre méltó” jelzővel kitüntetve.

Szab. kéttengelyű „Bonii” eketaliga.

!! Legujabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem
dől, domboldalra nem farol, az ekét
egyenletesen vezeti, kenése folytonos és
gazdaságos, kevés vonórót igényel.

Pillanattal állt állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eudárd és társainál.

Budapesten: A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

(Alkotmány-utca 31. szám.)

Bácher és Melichar cégnél (VI. Nagymező-utca 68.)

HIRDETÉSEK

felvétetnek a hirdőhivatalban
BUDAPEST,
Üllői-ut 25-26-ik szám.

**Szegedi
Zsákok.**

Gabonaszákokat
nyers és tisztítottan feltöltött
ponyvákat,
KÖTÉLNEMŰEKET,
az előbbiért legjobb minőségben szállít a
Magyar Vitorlavászon- és
Kendergyár

Salsmann és Társa.
Központi megrendelő iroda:
Budapest,
V., Nádor-utca
20. sz.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű
savtalanított repceolajat, stb.

Szalonnát

Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolint, karbolint, creolin, zöldgáz stb.
részleges karbolintmentes, keserűsítőt csodásodó stb.

Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfizetés mellett vásárolok lóherét, lucernát és egyéb magvakat és kórex min-
tásost szives ajánlatokat.

KRAMER LIPOT,

Telefon.

A J Á N L O T K:

Kocsikenőcsőt, Petroleumot,
Zsákokat, takaró- és szekérponyvákat, kár-
ránypfestékeket, fedéltalakat,

MŰTRÁGYÁT

Olvasz szaponárlát tiszta vastag gyöké-
rekből és olíve.

Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfizetés mellett vásárolok lóherét, lucernát és egyéb magvakat és kórex min-
tásost szives ajánlatokat.

Sürgőnyozim: „CERES” Budapest.

Árjegyzékkel és részletes katalógussal kívánatra szolgálók.

Lucernát, lóherét, fűmagvakat

mindenféle és minden egyéb gazdasági cikket.

Vetőmagot

a legutányosabb áron és garantált jó mi-
nőségben.

BUDAPESTEN,

„Akadémia-utca 10. sz.

Telefon.

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépítés
gépgyára és
vasúttörője

Budapesten, Külső váci-ut 54—56. sz.

